

زنان

چرا قدر الگوهایمان را نمی دانیم؟

مصاحبه با مریم اردبیلی مشاور شهردار تهران در خصوص لزوم الگوسازی برای دختران بانگه به زندگی مرضیه دباغ

فرناز اینانلو
دبیر گروه زنان

مرضیه حدیدچی (دباغ) سال ۱۳۱۸ در همدان دیده به جهان گشود. وی تحصیلات خود را در مکتب خانه آغاز کرد و نزد پدر نیز قرآن و نهج البلاغه را خواند. این بانوی گرانقدر در سال ۱۳۳۳ با محمد حسن دباغ ازدواج کرد. او به تبعیت از همسر به تهران آمد و تحصیلات دینی را تادروس سطح (شرح لمعه) ادامه داد و از محضر استادانی چون حاج آقا کمال مرتضوی، حاج شیخ علی انصاری، شهید آیت الله محمدرضا سعیدی و شهید سید مجتبی صالحی خوانساری بهره برد. او را از جمله بنیانگذاران سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران می دانند. مرحوم مرضیه حدیدچی اولین و آخرین زنی بود که فرماندهی سپاه را برعهده داشت.

نیز برگزار می شد. طی بازدیدی که از سپاه همدان داشتم با وجود اینکه بنده ایشان را می شناختم و می دانستم فرمانده سپاه همدان خانم دباغ بود، همین که وارد سپاه همدان شدم و از نزدیک آنجا و این بانوی گرامی را دیدم یکه خوردم که یک بانو فرمانده سپاه است و توانسته بخوبی یک سپاه را هدایت کند. جالب این بود که ویژگی سپاه همدان این بود که از جهت کار فرهنگی برجسته بودند.»

در واقع فرمایش مقام معظم رهبری این بود که ما اگر این چنین تصویری را می توانستیم نشان دختران بدهیم، لازم نبود هیچ تبلیغ، ترویج و کاری برای فرهنگ سازی انجام دهیم و مشاهده می کردیم که دختران ما شتابان می آمدند تا شبیه چنین زنی شوند. در واقع گویا رهبر معظم انقلاب راه نجات ما از معضلات اجتماعی و پیچیده را معرفی الگوهایی همچون مرضیه حدیدچی دباغ می دانند.

معرفی خانم دباغ و امثال ایشان به عنوان الگوچه تأثیری در نگاه جوانان به آرمان ها و شعارهای انقلاب دارد؟

وقتی از نتایج و دستاوردهای انقلاب اسلامی برای زنان پرسیده می شود، آماری ارائه می دهند که در آن نشان می دهد طی این سال ها افزایش سواد زنان، کاهش مرگ و میر مادران، افزایش تعداد ورودی های دانشگاه، افزایش آمار زنان در تحصیلات تکمیلی و خیلی موارد دیگر را که البته از افتخاراتمان است مثال می زنند. اما عظمت عاملیت زنانه، جسارت و جرأت زنانه ای که انقلاب اسلامی و حضرت امام (ره) به زنان ما و تمدن آینده تاریخ و به همه بشریت هدیه کردند بسیار فراتر از این آمارهاست.

حجت موجه ما در این موضوع برای خلق روایت غالبی که می تواند فضایی بی نظیر و بی بدیل را اجرا کند، افرادی مانند خانم مرضیه حدیدچی دباغ هستند. اشکال ما این است که از قدرت روایت اصیل و نابی که فرصت آن را انقلاب اسلامی به زن ایرانی داد، غافل شده ایم. باید برای همه دنیا روایت کنیم نه تنها برای جوانان و نوجوانان کشور خودمان بلکه تعریفش به دنیا باید برسد. همان حضور زنانه در صحنه های انقلاب که اصیل است.

حضوری که اصیل، خالص و ناب است و مبتنی بر وقایع و حقایق عالم است؛ یعنی در او آن روح و حدانیت و توحید در هم تنیده شده است. برای این بروز و ظهور لازم نیست زن انسانیت، عقلانیت و زنانگی خود را کنار بگذارد و این وجهی است که تمام دنیا و انواع و اقسام تمدن های دنیا مقابله زانو می زنند زیرا نتوانسته اند این جلوه از زنانگی را به جهان عرضه کنند و این الگو اکنون نجات بخش است.

خانه داری می کرد و به فرزندانش رسیدگی می کرد با آن لحظه ای که نماینده مجلس بوده و به امور کشور رسیدگی می کرد و آن لحظه ای که زیر شکنجه بوده و حتی آن زمانی که به عنوان زن نمونه مدال می گرفت، هیچ کدام از این زمان ها برای او فرقی نداشت، چون همه آنها را تکلیف خود می دانست.

ایشان زنی بود که از همان ابتدا تصمیم و هدف خود را تعیین کرده و به خودشناسی رسیده بود. دلیل این خلوص جاری در تمام زمان زندگی اش مستلزم این است که یک فرد روی خودش کار کند و وقتی به این مرحله برسد در بن بست دوگانگی خانه، جامعه و نسخه های کلیشه ای شرقی و غربی قرار نمی گیرد. زیرا با خلوص نیت می خواهد بهترین کاری را که می تواند انجام دهد و خداوند بهترین مقدرات را برای او سرازیر کرد. همان رمزی که حضرت فاطمه (س) به همه ما آموختند که اگر کسی خالص ترین عبادات، کارها و نیاتش را به سمت خداوند بفرستد خداوند برای او بهترین ها را مقدر می کند. نمونه امروزی که این گونه طبق فرمایش حضرت فاطمه (س) نشان داده می شود بانویی که در جامعه و زندگی بخوبی، پاکی و با موفقیت زندگی کرد خانم مرضیه حدیدچی دباغ بود.

لزوم بازتعریف الگوهایی چون ایشان برای نسل جوان چیست؟

طی دیداری که چند سال پیش مجموعه فعالان حوزه عفاف و حجاب با مقام معظم رهبری داشتند، ایشان تمام تلاش ها و صحبت های مطرح شده و فعالیت های حضار جلسه جهت اشاعه فرهنگ عفاف و حجاب را خوب دانستند اما محور بیانات ایشان الگو قرار دادن بانو مرضیه حدیدچی دباغ بود. ایشان در آن جلسه فرمودند: «اگر می توانستیم این الگو را برای دختران به درستی معرفی می کردیم بسیار تأثیرگذارتر از کارهای دیگر بود. آن زمان نماینده حضرت امام (ره) بودم و استان به استان بازدید داشتیم و طی بازدیدها جلسات

زندگی پر فراز و نشیب این بانو از مادری تا فرماندهی سپاه و نمایندگی مجلس شورای اسلامی می تواند نمایانگر شعار انقلاب اسلامی در خصوص جایگاه زنان باشد. انقلابی که با هدف تحقق الگوی سوم زن خود را معرفی کرده است حال نیازمند تداوم و نشان دادن ثمره های آن به نسل های جوان است.

به همین جهت به گفت و گو با کسی نشستیم که می گوید از زمان کودکی با مرحومه حدیدچی (دباغ) طی اردویی در اردوگاه شهید باهنر تهران آشنا شده، ایشان را از نزدیک دیده و شخصیت و بزرگ منشی مرحومه، برایش الگویی ناب شده است.

دکتر «مریم اردبیلی» مشاور شهردار و مدیر کل امور زنان و خانواده شهرداری تهران، می گوید از قبل، آشنایی دوری با ایشان داشتم. کمی برایمان جالب بود که بدانیم در آن زمان زن انقلابی، ایرانی و مسلمان یعنی چه و چگونه است؟ وقتی مرحوم حدیدچی را از نزدیک دیدم که بدون هیچ غرور و با مهربانی تمام، کنار ما بچه ها نشست و به راحتی با ما گفت و گو کرد، با منش این بانوی بزرگوار آشنا شدم و تصویر الگوی بانوی انقلابی، ایرانی و مسلمان با ایشان برایم مجسم شد. چه ویژگی ای در خانم دباغ شاخص بود که باعث معرفی ایشان به عنوان الگوی سوم زن می شود؟ معرفی خانم مرضیه حدیدچی دباغ فرصتی است تا بتوانیم عاملیت زنانه و شکل خوب زیستن در خانواده و جامعه را مطرح کنیم. باید بتوانیم این عاملیت زنانه را مجدداً احیا و معرفی کنیم و این راه نجات ما و جامعه مان است.

خانم دباغ به دلیل اینکه این عاملیت را نه تنها در یک برهه ای از زندگی، بلکه در تمامی صحنه های زندگی اش حفظ کرد و این گونه نبود که به دلیل سمت، برچسب، مدرک تحصیلی و در یک مقطعی از زندگی اش به این نقطه رسید، بلکه وجه متفاوت زندگی خانم دباغ این بوده که این عاملیت او به طور طبیعی در تمام نقش ها و حالاتش جریان داشت و این موارد، ایشان را الگوی بی نظیر می کند. برای ایشان لحظه ای که در خانه،

مرضیه حدیدچی دباغ